

Tentamen Gewone Differentiaalvergelijkingen, cursus 2005-2006

Datum : 21-04-2006

Plaats : Examenhal

Tijd : 09.00-12.00

Het tentamen is open boek; u mag al uw boeken, aantekeningen, etc. gebruiken.

U dient al uw antwoorden te motiveren en duidelijk aan te geven welke stellingen u eventueel gebruikt. Blijf niet eindeloos aan een onderdeel werken. Indien u een onderdeel niet kunt, ga dan gewoon verder en gebruik het resultaat (indien mogelijk).

1. Beschouw het stelsel differentiaalvergelijkingen

$$\begin{aligned}\frac{dx}{dt} &= 2xy \\ \frac{dy}{dt} &= 1 - x\end{aligned}$$

- Bewijs dat er precies één stationaire oplossing is en bepaal deze.
- Bewijs dat er een oplossing is waarvan alleen x constant is en bepaal deze.
- Geef een differentiaalvergelijking voor y als functie van x en los deze op. (Alleen ter controle: $y^2 = \ln|x| - x - C$.)
- Bepaal de nul-isoclienen van het stelsel differentiaalvergelijkingen. Schets vervolgens het faseplaatje (geef een aantal banen met doorlooprichting voor toenemende t , bepaal het gebied waar binnen periodieke banen liggen, etc.).

2. (a) Bepaal alle oplossingen van

$$\frac{dy}{dx} = \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ 1 & -2 \end{bmatrix} y + \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

(b) Bepaal alle oplossingen van

$$\frac{dy}{dx} = \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} y$$

(c) Bepaal alle oplossingen van

$$\frac{d^2y}{dx^2} + 2\frac{dy}{dx} + y = ce^x$$

voor $c = 0$ en voor $c = 1$.

- (a) Beschouw een stelsel lineaire differentiaalvergelijkingen $\frac{dy}{dx} = Ay$, $y \in \mathbb{R}^n$. Een lineaire constante van beweging is een lineaire functie $z = cy$, met c een n -dimensionale rijvector, zodanig dat $\frac{dz}{dx} = 0$. Geef een noodzakelijk en voldoende voorwaarde op de matrix A en de rijvector c opdat $z = cy$ een constante van beweging is.

Wat impliceert het bestaan van een lineaire constante van beweging voor de eigenwaarden van A ?

- (b) Beschouw een stelsel lineaire differentiaalvergelijkingen $\frac{dy}{dx} = A(x)y$. Zij $\Phi_1(x)$ en $\Phi_2(x)$ twee fundamentele matrices van ditzelfde stelsel. Definieer $C = (\Phi_1(0))^{-1}\Phi_2(0)$. Toon aan dat $\Phi_1(x)C = \Phi_2(x)$.
- (c) Laat A een $n \times n$ matrix en b een n -dimensionale kolomvector. Laat zien dat het inhomogene stelsel differentiaalvergelijkingen

$$\frac{dy}{dx} = Ay + e^{\mu x}b$$

een oplossing van de vorm $e^{\mu x}a$, met a een n -dimensionale kolomvector, heeft indien μ geen eigenwaarde van A is.

- (d) Beschouw een 2-dimensionaal stelsel lineaire differentiaalvergelijkingen $\frac{dy}{dx} = Ay, y \in \mathbb{R}^2$.

Geef een noodzakelijke en voldoende voorwaarde op de eigenwaarden van de constante matrix A opdat alle oplossingen $y(x)$ begrensd zijn voor $x \rightarrow \infty$.

Geef een noodzakelijke en voldoende voorwaarde op de eigenwaarden van de constante matrix A opdat alle oplossingen $y(x)$ begrensd zijn zowel voor $x \rightarrow \infty$ als voor $x \rightarrow -\infty$.

4. Beschouw de differentiaalvergelijking

$$\frac{dy}{dx} = x + y, \quad y(0) = 1$$

Bepaal de eerste drie termen van de Taylorreeks van de oplossing $y(x)$ om $x = 0$ door

- (a) Picard-iteratie startend van de constante functie $y = 1$.
 (b) expliciet oplossen van de differentiaalvergelijking.

5. Beschouw het randwaarde probleem

$$y'' + 2y' + \lambda y = f(x), \quad y(-\frac{1}{2}\pi) = 0, \quad y(\frac{1}{2}\pi) = 0$$

- (a) Zij $f(x) = 0$ en $\lambda = 2$. Bepaal een oplossing die niet identiek nul is.
 (b) Zij $\lambda = 0$. Bepaal een oplossing van het inhomogene probleem ($f(x) \neq 0$) met behulp van Greense functies. Is deze oplossing uniek ?

Puntenverdeling:

1. a: 5, b: 3, c: 5, d: 7.
2. a: 6, b: 7, c: 7.
3. a: 5, b: 5, c: 5, d: 5.
4. a: 8, b: 7.
5. a: 7, b: 8.

Gratis: 10